

$$e^{-x} + e^{+x}$$

DA VINCI v akciji

V PREJŠNJI ŠTEVILKI SI BIL PRAV FORMALNO PODOČEN O PROGRAMU SOCRATES IN NJEGOVIH PODPROGRAMIH. TOKRAT PA JE ČAS, DA IZVEŠ KAJ VEČ O PROGRAMU LEONARDO DA VINCI IN O PROGRAMU, KI SICER SODELUJE S CMEPIUS-OM, VENDAR PA JE SAMOSTOJEN, SLIŠI PA NA IME MLADI V AKCIJI (PREJ PROGRAM MLADINA).

KAJ JE TO? DA VINCIJEVA ŠIFRA?

Leonardo da Vinci je program, ki je namenjen razvoju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Evropi. Projekti mobilnosti, ki se v okviru tega programa sofinancirajo, podpirajo mednarodno usposabljanje tako dijakov in vajencev kot tudi oseb na trgu dela in strokovnih delavcev. Ker pa zna biti poklicno izobraževanje včasih suhoparno, da ne rečem dolgočasno, program podpira tudi projekte, ki prispevajo h kakovosti, inovativnosti in privlačnosti izobraževanja.

Njihovi cilji so izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti (to ne pomeni, da delijo zastoj mobitele, pač pa da želijo do leta 2013 podpreti 80.000 namestitvev za udeležence programa), podpora posameznikom pri pridobivanju novih znanj, poklicno izobraževanje narediti bolj privlačno, izboljšanje sodelovanja med podjetji, socialnimi partnerji in izobraževalnimi ustanovami ter bolj pregledno priznavanje sposobnosti in usposobljenosti posameznika.

Kako prideš zraven? Na žalost se posameznik ne more prijaviti na razpise v okviru programa Leonardo da Vinci. Lahko te prijavi vsaka pravna oseba, torej šole, podjetja v javnem in zasebnem sektorju, socialni partnerji, univerze, organizacije na vseh ravneh, raziskovalni centri in inštituti ter društva. Sodelovati pa morajo še partnerji iz vsaj treh različnih držav. Pri CMEPIUS-u so ustanovili posebne službe, ki pomagajo pri izpolnjevanju obrazcev in prijavi projektov, saj pogosto prihaja do težav pri prijavi projektov. Te zanima? Več o tem piše na www.cmeplus.si.

ŠE VEČ IZOBRAŽEVANJA – MLADI V AKCIJI
Ta program je namenjen mladim od 13–30 let.

Sodeluje večina Evropskih držav, vsaka od njih ima nacionalno agencijo, ki upravlja fonde ter nudi informacije in nasvete. Zakaj pravzaprav gre? Za neformalno izobraževanje in mobilnost, za izmenjave, prostovoljstvo, financiranje projektov in podobno. Prednostnih nalog je več: evropsko državljanstvo, sodelovanje mladih, kulturna raznolikost in vključevanje mladih z manj možnostmi.

In kako ta reč zglada? Program zajema pet poglobitvenih akcij. Prva je Mladi za Evropo, akcija ki ponuja možnost mladinskih skupinskih izmenjav in s tem mednarodnega učenja. Druga je Evropska prostovoljna služba, v okviru katere mladi lahko preživijo do 12 mesecev kot evropski prostovoljci v tujini in sodelujejo na različnih področjih. Tretja akcija Mladi v svetu omogoča pridobitev podpore za projekte na lokalni ravni. Četrta akcija se imenuje Sistemi podpore za mlade in zagotavlja podporo za pobude, osnovane na komplementarni naravi programov Socrates, Leonardo da Vinci in Mladina. Zgleden primer tega je projekt Culture 2000. Kot zadnja pa je akcija Podpora evropskemu sodelovanju na mladinskem področju, ki podpira in dopolnjuje ostale akcije. Več o teh akcijah pa na www.mva.si in http://ec.europa.eu/youth/yia/index_en.html.

Glede na to, da letošnjo zimo ne spijo niti medvedje in da si izvedel za takšne zanimive programe, res ne moreš spati. Izbori si prostor na internetu in odsraj na spodaj navedene strani. Tam te čaka še marsikaj koristnega in zanimivega, marsikaj, kar te zna hitro prepričati, da urno izkoristiš ponujene možnosti in, no ja, zgrabiš izobraževanje.

KO SE SPOMLADI PREBUJA NARAVA IN VSE OKOLI NAS ZAČENJA CVETETI, KO SE NARAVA ODEVA V TISOČ BARV, SE V MARSIKOMU MED NAMI PREBUDI ŽELJA, DA BI ŠEL POGLEDAT VSAJ DO SOSEDOV, KAKŠNA POMLAD JE TAM ČEZ ... DA PA NE BI IZGUBLJALI DRAGOCENEGA ČASA S TEM: KAKO, KAM, KDAJ, TI PREDLAGAMO NAJENOSTAVNEJŠO REŠITEV – GREMO Z VLAKOM!

GRADEC – DUNAJ – SALZBURG

Gradec, živahno mesto s številnimi zgodovinskimi in kulturnimi zakladi, mesto na stičišču različnih evropskih kultur je s svojim zelo dobro ohranjenim mestnim jedrom na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine. Brez dvoma ti bo ostala v spominu Grajska gora (Schloßberg) s stolpom. Čarobna privlačnost Dunaja ne bo nikoli zbledela, čeprav so časi Habsburžanov, dvornih plesov in kočij po mestnih ulicah že zdavnaj minili. Ostale so številne stavbe, kraji in znamenitosti, ki so neme priče nekdanjega cesarstva. Lahko bi napisali knjigo, če bi hoteli predstaviti vse, kar lahko vidiš in doživiš na Dunaju, za vsakim vogalom pa je gotovo tudi katera od številnih kavarn, brez katerih Dunaj ne bi bil Dunaj.

Za konec tedna, ob praznikih ali kar tako je enodnevni izlet do Salzburga z vlakom lahko prijetno doživetje. Mesto Mozarta te bo očaralo s številnimi znamenitostmi in če želiš mesto videti z višine, se lahko povzpneš do največje trdnjave v Evropi, ki je simbol Salzburga, tako kot so tudi Mozartove kroglice.

In kako v Avstrijo? Železniške povezave z Avstrijo so več kot dobre. Pri potovanju v Gradec ali na Dunaj lahko koristiš ponudbo SPAR SCHINE po ceni 19 evrov (Gradec) oziroma 29 evrov (Dunaj). Ponudba velja pri potovanju v Gradec z vlakom EC 100/101, pri potovanju na Dunaj pa z vlaki 150/151 EC Emona, 156/157 EC Zagreb, 158/159 EC Croatia in 1458/1459. Cena velja za potovanje v eno smer v 2. razredu. Število mest po tej ponudbi je omejeno!

Potovanje z vozovnico CITY STAR je še cenejše, vendar za to vozovnico veljajo določena pravila (v odhodu ni omejitev, vrnitev pa je mogoča šele od 0.00 ure prve nedelje po začetku veljavnosti vozovnice). S tovrstno

vozovnico stane povratno potovanje iz Ljubljane do Dunaja - če je v skupini 5 oseb - 33,60 evra na osebo.

Za potovanja do Gradca (pa tudi Beljaka in Celovca) je potnikom na voljo posebej ugodna ponudba REGIO AS. Povratna vozovnica Ljubljana - Gradec za imetnike kartice **SŽ-EURO<26** stane 25,80 evrov.

BENETKE

Izjemne in enkratne zaradi svoje lege, nastanka in urbanistične zasnove, zaradi svojih neprecenljivih umetniških zakladov ... Vsemu temu dodajmo še legende, zgodovino in osebnosti, ki tvorijo nenadkrljivo lepo in pestro podobo beneškega sveta, ki je zrasel iz begunskih koč na laguni v svetovno silo - državno, vojaško in umetniško. Seveda ne moremo tudi mimo številnih prireditev, od pustnega karnevala do regat, od koncertov, gledaliških in filmskih festivalov do umetnostnih in zgodovinskih razstav s svetovnim odmevom. Vsakogar pa posebej očara in sprosti beneški vsakdan, navezan na vodo; okolje brez avtomobilov. Mi pa imamo to srečo, da so nam Benetke tako blizu, da lahko odidemo tja kar na enodnevni izlet ...

V Benetke lahko potuješ z vlakom EuroCity Casanova ali z nočnim EN vlakom Venezia. Povratno potovanje v 2. razredu za relacijo Ljubljana - Venezia Santa Lucia po ponudbi SMART PRICE stane le 30 evrov. Število sedežev po tej ponudbi je omejeno, prav tako pa je treba vozovnico kupiti najmanj 7 dni vnaprej. Skupine imajo seveda tudi na tej relaciji popust.

Nekoliko dražja, a cenovno še vedno ugodna, je povratna vozovnica TOURIST, ki je namenjena posameznikom in stane 40 evrov.

BUDIMPEŠTA

Prestolnica Madžarske je veličastno mesto ob bregovih Donave, polno mostov, ki jo povezujejo in točk za ogleda. Nekaj posebnega je Ribiška trdnjava, od koder se ponuja čudovit razgled na Donavo in Pešto. Ogleda vredna je tudi nekdanja Kraljevska palača, na sprehodu ob obali Donave pa lahko čez reko občuduješ madžarski parlament, ki je vsekakor eden najbolj znanih simbolov Budimpešte. Preko mostu lahko obišeš tudi Margaretin otok. V Budimpešto lahko potuješ z dnevnim vlakom

IC Citadella, ki preko mejnega prehoda Hodoš

vozi vsak dan. Poleg Citadelle lahko vsak dan potuješ še z nočnim EN vlakom Venezia čez Zagreb. Za potovanje z vlakom IC Citadella stane povratna vozovnica 2. razreda za relacijo Ljubljana - Budimpešta le 39 evrov. Povratna vozovnica 2. razreda za relacijo Ljubljana - Budimpešta z vlakom EN Venezia stane 55,80 evra. Skupine 6 oseb in več plačajo za povratno vozovnico 2. razreda le 44,20 evra na osebo. In še razlog več za čimprejšni obisk Budimpešte: do 20. marca bo v budimpeškem muzeju lepih umetnosti na ogled retrospektivna razstava del Vincenta van Gogha.

PRAGA

V Ljubljani je Jože Plečnik pustil neizbrisen pečat, njegov pečat pa nosi še eno mesto in to je Praga. Letos mineva 50 let od Plečnikove smrti, zato je skrajni čas, da se odpraviš v Prago - z vlakom EuroCity Jože Plečnik 100-101, ki vozi na relaciji Ljubljana - Praga. Še posebej ugodna je vozovnica PRAGA SPEZIAL, ki velja za potovanje v 2. razredu, za relacijo Ljubljana - Praga, ki stane le 29 evrov. Pri tej ponudbi ne veljajo dodatni popusti, število sedežev pa je omejeno. Sedeže je mogoče rezervirati kar tri mesece vnaprej.

BEOGRAD

Obujanje spominov za tiste, ki so ga doživeli, nekaj povsem drugačnega za mlajše generacije. Stara trdnjava Kalemegdan, sto in več let ohranjena bohemsko četrt Skadarlija, razgled z Avale, poletje na Adi Ciganiji ... Beograd pa je tudi idealno izhodišče za potovanja v notranjost Srbije ali na črnogorsko obalo. Vlaki te lahko popeljejo v Niš, Vrnjačko Banjo, Bar in drugam. Povezave z Beogradom so dobre: pet vlakov v vsako smer na dan. Cena, še posebej za potnike v skupini, pa je zelo ugodna, saj imajo skupine kar 40-odstotni popust. Povratno potovanje v skupini med Ljubljano in Beogradom v drugem razredu stane 51,20 evra.

Želimo ti ugodno potovanje z vlakom in nepozabna doživetja!

30% ★ 25%

EURO-26 POPUST
S KARTICO SŽ-EURO-26

INFO: ŽELEZNIŠKE POSTAJE ★ WWW.SLO-ZELEZNICE.SI ★ POTNIK.INFO@SLO-ZELEZNICE.SI

VSAKDO, KI JE OBISKAL VEČ EVROPSKIH PRESTOLNIC, MED NAJBOLJ ZANIMIVIMI OZIROMA NAJLJUBŠIMI NE BO POZABIL NAVESTI LIZBONE. MESTO PRIČARA DOMAČNOST ŽE TAKOJ OB PRIHODU, KO JE LETALIŠČE LE LUČAJ STRAN OD SREDIŠČA OZIROMA GA DO NJEGA LOČI DESETMINUTNA VOŽNJA Z AVTOBUSOM. OBLETAVANJE LETAL NAD GLAVO JE LIZBONSKI VSAKDAN, KAKOR TUDI »HRIBČKI IN DOLINICE«, KAR JE NAVADNO PRVI VTIS, KI GA OMENI OBISKOVALEC, MESTO JE NAMREČ HRIBOVITO IN ŠE ENKRAT HRIBOVITO. NATO TISTI, KI JE MESTO DOŽIVEL IN OBČUTIL, NE POZABI NA »PRIJAZNE PREBIVALCE, TOPLO KLIMO, MORJE, VERO, MAJHNOST, BELE HIŠKE, MEDITERANSKE RASTLINE, POCENI ŽIVLJENJE ...«

Grški mit govori, da je mesto odkril Odisej na potovanju iz Troje proti domu. Še zdaj ni znano, ali so to evropsko mesto ustanovili Grki ali Feničani. Vsekakor drži, da je prestolnica (govori zgodovina) znana po vojaških uspehih in Vasco da Gami oziroma njegovih potovanjih – prvi je namreč priplul do Indije. Tisti, ki so si uspeli ogledati še ostala mesta Portugalske, kakor tudi Portugalci vedo, da se med sabo zelo razlikujejo. Pregovor pravi: »Porto dela, Braga moli, Coimbra študira, Lizbona uživa.« Strnjeno in preprosto: če se v Lizboni nisi zabaval, potem najprej preveri, če si pristal v pravi prestolnici.

Čar Lizbone ni le v njenih arhitekturnih in kulturnih lepota, ponaša se tudi z izvrstnim nočnim življenjem, ki ga lahko uvrščamo med najboljše v Evropi. Zabava se začne s sončnim zahodom in traja vse tja do jutra. Mesta ne smeš zapustiti, če se prej ne ustaviš v kakšni od Fado hiš, kjer je ob izvrstni lokalni kuhinji mogoče prisluhniti nostalgичnim zvokom fada, portugalski »pesmi žalosti«. Najbolj avtentične fado hiše so v Alfami in Lapu. Največji sloves ima lokal **SENHOR VINHO**, ki ga lasti eden najboljših fado izvajalcev v državi, Maria da Fé.

Posebno mesto v nočnem življenju Lizbone ima Barrio Alto. Staro okrožje ponuja veliko izbiro tipičnih portugalskih in mednarodnih restavracij in je hkrati dom punkovske, metal, gotske, hip-hop in raggee scene. Konec tedna se tu ulice napolnijo z gručo ljudi, ki se zabava ob pitju mojitosov in piva ter poslušanju različnih ritmov glasbe od sambe do afriških ritmov. Vse bolj popularen in živ postaja tudi okoliš Docas (pristanišče); živahni so tudi Avenia 24 de Julho in Parque das Nacoes.

Prijubljena čajna hiša in kavarna **PAVILHÃO CHINES** (Kitajski paviljon) je vredna obiska že zaradi nenavadne dekoracije, ki jo sestavlja zbirka antičnih in drugih predmetov s celega sveta. Poleg pristnega stila in ambienta ponuja tudi izvrstne koktejle, dobre priboljške, možnost igranja biljarda in zabavno vzdušje ob nežni glasbi.

V udobnem salonskem baru **BICAENSE** se navadno zabava sproščena družba žurerjev in uživa v zvokih hip house in future soul glasbe, ki ga vrtijo lokalni DJ-ji.

Trendovski bar **CINCO LOUNGE** ima najboljšo

ponudbo koktajlov v mestu. Po močnejšo pijačo pa se bo treba odpraviti v **HOUSE OF VODKA** s futuristično dekoracijo, različnimi vrstami glasbe in, kot pove že samo ime, 300 različnih vrst vodke. Ljubitelji vin bodo 300 različnih vrst portskega vina (belega, rdečega) lahko okušali v **SOLAR DO VINHO DO PORTO**, ki domuje v zgradbi iz 18. stoletja.

SIDE je v Barriu Altu in je edini, kjer se je mogoče ustaviti tudi podnevi. Za kosilo ponujajo lahko domačo hrano, ponoči pa sveže sadne sokove in tipične alkoholne pijače. Ker je lokal manjši, se ležerni obiskovalci kdaj odpravijo tudi na cesto, kjer se družijo s strankami popularnega bara **CLUBE DA ESQUINA**, ki domuje nekaj korakov stran. Ta privablja z nacionalno pijačo, caipirinho, živahno množico pa ogrejejo DJ-ji s hip-hopom, electronic in house glasbo.

Ljubitelji jazz scene se lahko odpravijo v **B'ARTIS**, kjer je z lesenim pohištvom in posterji klasičnih starih filmov pričaran ambient preteklih desetletij. Najstarejši tovrstni klub **HOT CLUBE** (www.hcp.pt) je znan po visokem standardu klasičnega jazzja.

Za tiste, ki si želijo domačo in poceni zabavo, je prava izbira **PORTAS LARGAS** (Široka vrata), popularen staromodni bar, ki z udobnim vzdušjem privablja tako običajne pivce kot turiste. Temu ob bok bi lahko postavili **BARATUX** (Vou ao Camões), ki je obvezna postojanka za tiste s plitkimi žepi – navadno študente.

Nadaljujmo s klubi, ki se odprejo šele pozno ponoči. V Barriu Altu je znan **INCÓGNITO** (www.incognitobar.com), kjer vrtijo hite iz 80-ih in 90-ih, alternativni pop in techno glasbo. Vsako soboto tu med drugim vzdušje zaokrožijo s tematskimi večeri »Pop Pop and Away«.

FRAGIL je popularen starejši klub, ki privablja svetovljane in postavlja smernice lizbonski zabavni sceni. Tu se odvijajo najboljši dance partyji ob elektro in house ritmihi.

Klub za bogataše **KAPITAL** (www.kapital.pt) je elegantno dekoriran lokal v treh nadstropjih. Vsako od njih ima svojevrsten stil glasbe in svoje goste. Zgoraj je VIP salon in plesišče, kjer vrtijo plesno glasbo, nadstropje nižje prostor za druženje in bar ter v kleti glasba iz 80-ih.

Evropsko znan house klub **KREMLIN** je nujna postojanka vseh oboževalcev dance scene. Ko ti je zadosti divjih ritmov, se lahko odpraviš v sosednji klub **PLATEAU**, kjer vrtijo pop glasbo iz 80-ih in 90-ih. V bližini je tudi **XAFARIX**, kjer se odvija glasba v živo in predstavljajo nekateri najboljši, sodobni portugalski glasbeniki. Tu igrajo vse od popa do hard rocka.

V Alfami je **LUX FRAGIL** (www.luxfragil.com), najboljši nočni klub v mestu, nekateri menijo, da tudi najboljši v Evropi. S solastnikom Johnom Malkovitchem je bil klub gostitelj nekaterih najboljših nastopov v Lizboni. Znani DJ-ji vrtijo najboljšo pesmi tribal housa, techna, elektra ali

noč v

tekst: Katja Jerač, Maja Hitij / foto: turismolisboa

LIZBONA

Nekaj posebnega je tudi preživeti noč v odštekkanem večnamenskem kompleksu **CHAPITO** (www.chapito.org), ki se nahaja v Alfama okrožju in »oddaja« edinstven razgled na mesto, večerjo in pijačo, ki jih spremljajo ples in petje, žongliranje, nastopi in druge kulturne aktivnosti. Chapito ni le bar in restavracija, ampak tudi šola za cirkusante, v kompleksu se odvijajo koncerti, gledališke prireditve in umetniške razstave.

BEAM ME UP, SCOTTY

Najboljša možnost je, če se v Lizbono odpraviš z letalom. Letalske karte se gibljejo okoli 220 evrov (iz Ljubljane); če se tja odpraviš denimo iz Milana pa bo povratni let stal okoli 100 evrov.

LAHKO NOČ

Noč v hostlu boš lahko preživel že za 16 evrov na noč, najbolj udobne namestitve na noč stanejo približno 20 evrov. Med priljubljenimi »postajami« mladih turistov so **TRAVELLERS HOUSE**, **OASIS BACKPACKERS MANSION LISBOA** (www.oasislisboa.com) in **ALBERGO OLISIPO** (<http://albergoolisipo.com>), ki se vse nahajajo v samem srcu mesta.

TOP 3

Lizbona je mesto različnih možnosti – tako ne bo težko dneve popestriti z ogledi muzejev, gradov, cerkva in drugih znamenitosti. Vsekakor se je vredno ustaviti na gradu **CASTELO DE SÃO JORGE**, ki se nahaja na najvišji vzpetini starega dela mesta, kjer naj bi to začelo nastajati. Višinsko razdaljo v tem hribovitem mestu si je vredno krajšati z znanim dvigalom **SANTA JUSTA**, ki povezuje četrti Bairro Alto in Baxio. Čas si je vredno vzeti še za **STOLP BELÉM**, katedralo Santa Maria Maior, muzej Calouste Gulbenkian, ki je eden največjih v državi, samostan Jerónimos in dva muzeja: Narodni muzej antične umetnosti (Museu Nacional de Arte Antiga) in Muzej portugalskih mozaikov iz ploščic (Museu dos Azulejos).

EURO<26

Če si imetnik kartic EURO<26, lahko v Lizboni (in po vsej Portugalski) uveljavljaš mnoge popuste – v muzejih in galerijah do 60 %, v hostlih 10-20 %, v modnih in športnih trgovinah od 10 %, v kavarnah in okrepčevalnicah 5-20 %, na rent-a-car 10-20 %, na različna transportna sredstva do 50 % ...
www.euro26.org
www.juventude.gov.pt/Portal/Lazer/CartaoJovem

drum and bassa v spodnjem prostoru, medtem ko je zgoraj bolj sproščen »vibe« z alternativnimi zvoki. Vsake toliko priredijo tudi manjše nastope jazza, folka in akustične glasbe ali drugih žanrov.

V Alcantari najdemo **BLUES CAFE**, ki je mešanica restavracije, bara in diskoteke, kjer se vrtijo tako latino glasba kot disko hiti iz 80-ih. Nedaleč je tudi **PARADISE GARAGE**, nekdanje skladišče, ki je eno najboljših mest za poslušanje lokalnih in tujin skupin ter garage glasbe.

Če se odpraviš proti пристanišču, se ustavi v **Docks** klubu, kjer odmevajo zvoki 80-ih, brazilski in plesni od popa do trance. Če ti ostane še kaj časa, je tu tudi **OP ARTU**, ki je kavarna podnevi in glasbeni klub ponoči. Ob elektronski in house glasbi se odvijajo najboljši žurji, ki trajajo, dokler na plesišče ne posijejo prvi sončni žarki.

V klubu **Buddha** (www.buddha.com.pt) pričarajo orientalsko »sceno« majhni in veliki kipci Bude. V udobno opremljenem prostoru goste navdušuje »chill out« glasba, v baru pa vrtijo deep house. Pogosto v Klubu organizirajo tudi tematske večere.

VEČ INFORMACIJ

- ★ www.golisbn.com
- ★ www.visitportugal.com
- ★ www.portugalvirtual.pt
- ★ www.atl.turismolisboa.pt